

PROSTO O WYSTAWIE

TYTUŁ	Dróżdz. Opałka. Winiarski. Granica
PREZENTOWANI ARTYŚCI	Stanisław Dróżdz, Roman Opałka, Ryszard Winiarski
MIEJSCE	Muzeum Współczesne Wrocław
OTWARCIE WYSTAWY	24.10.2024
KURATORKA	Dr Sylwia Świsłocka-Karwot

Stanisław Dróżdz, Roman Opałka i Ryszard Winiarski to wybitni polscy artyści. Wszyscy trzej zajmowali się sztuką konceptualną. Taką, w której pomysł artysty jest kluczowy. Idea jest ważniejsza nawet od wykonanego dzieła – przedmiotu. Ich twórczość miała charakter przede wszystkim intelektualny, a nie plastyczny.

Stanisław Dróżdz tworzył poezję konkretną. Jest to rodzaj sztuki, gdzie tekst układa się jednocześnie w jakiś kształt. Na przykład słowa:

będzie
będzie
będzie
jest
było
było
było

są powiększone lub zmniejszone tak, aby stworzyć kształt klepsydry. Przykład ten ilustruje pracę Dróżdza, która znajduje się na fasadzie budynku Muzeum Współczesnego Wrocław.

Artysta eksperymentował z tradycyjną formą wiersza. Gdy czytamy, wyobrażamy sobie świat i różne przedmioty. Poezja konkretna sprawia, że to, co jest niewidzialne dla oczu, zyskuje swój kształt w pracy, pokazuje się nam za pomocą specjalnego układu słów.

Roman Opałka, przez wiele lat tworzył prace „liczone”. Na płótnach zapisywał liczby, które układają się we wzór. Wzór ten to odliczanie czasu: minuty, dni, miesiące, lata. Artysta liczył, ile dni żyje na świecie i rozważał, ile mu zostało – kiedy liczenie się skończy? Ostatnie prace z tej serii są zapisywane coraz jaśniejszą farbą. Na końcu powstał obraz z białymi cyframi na białym tle. „Obrazy liczone” skończyły się tak, jak kończy się życie – pobielaty i zniknęły.

Ryszard Winiarski zastanawiał się nad przypadkiem w naszym świecie i w sztuce. Jego pomysł polegał na tym, aby losować np. kostką do gry: którą część płótna zamaluje czarną farbą, a którą pozostawi białą. Czy w ten sposób jego prace zostały stworzone przez przypadek? A może jego decyzja o tym, żeby „zagrać” stworzyła jakąś regułę? W końcu to on ustalił zasady: że prace będą czarno-białe, że części zamalowane będą miały kwadratowy kształt, że będzie nakładał farbę od lewej do prawej strony. Jego prace skłaniają nas do zastanowienia się, czy to, co nam się przytrafia to przypadek? Czy może są jakieś zasady, według których działa cały świat, którym się podporządkowujemy?

Chociaż prace tych trzech artystów różnią się od siebie, to mówią o podobnych sprawach. Ich prace nie są kolorowe, mogą przypominać fragment tekstu albo wzór matematyczny. Gdy zastanowimy się nad nimi, zobaczymy mijający czas, porządek, chaos, życie, śmierć, przeszłość i przyszłość.

Po raz pierwszy w Muzeum Współczesnym Wrocław prace Drózdza, Opałki i Winiarskiego spotykają się na wystawie poświęconej ich twórczości.

